

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felőlés szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELŐLÉS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 88.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowity-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint 1 özlünk

Az ellenzék delegációs ülése.

Makó, dec. 18.

Abban a nagy és szivós harcban, amelyet az alkotmányos magyar nemzet egészének képviselői: az ellenzéki tábor, viv a lepénzelt panamisták klikkrendszer: a munkapárti aljas eszközökkel megszerzett uralomnak megtörése érdekében, ebben a nemes szabadságharcban gyönyörű győzelmet jelent az ellenzék szereplése a delegációban.

A harc eddig sokféle fegyverrel folyt.

Trombitákkal, kereplőkkel és elkeseredett lármával kezdődött, amelybe revolverdörrenés is vegyült. Kemény összetűzésben, fegyveres erőszakban folytatódott. Majd a passzív rezisztencia eszközével bővült az ellenzéki tábor arzenálja. A harc mindinkább átszellemesült, magasztosult. Vázsonyi törvényszéki és parlamenti diadalai, Andrásy sikerei, a sajtójavaslat alkalmából elhangzott szónoklatok mellé most új került.

Idegen, bécsi területen, néhány válogatott bajnok vivja ezt a párbajt, amelyből megtépázva, roncsolatlan, megaláztatva, megszegyenítve, tönkresilányítva került ki a hatalmon lévő klikk politikája.

A tárgyilagos kritika acélpengéjével vívtak a szónokok; minden szúrásuk talált és az ellenfél csak azért nem rogyott össze holtan és azért nem vérzett el csapásai alatt, mert nem érez és nem él, nincs vér az ereiben, bőr az arcán, nincs magasabb erkölcsi csísege, lélek-telen, hatalomszomjas tömeg, hullá inyább, semmint eleven lény, amelyet sárba taszithatnak, mivel se törődik és legázoltan, megtépázottan is tartja, görccsen és reszketve a husos fazekat, amelyet sóval és pálinkával kipanamázott és amely drágább neki mindennél, morálnál, alkotmánynál, közérdeknél.

Egy hullának valóban nem lehet az elevenére tapintani.

Ez a győzelem így, ha egyelőre még nem is járt ennek a gyalázatos rendszernek a teljes letörésével, mégis diadalszámba megy, mert a pártatlan és a becsületes szemlézők előtt, az idegenek, a külföldiek előtt is, minden kétségen felül megmutatta az ellenzék példátlan szel-

lemi és erkölcsi fölényét, küzdelme igazságát, erkölcsi nagyságát és beigazolta a pénzen vásárolt többség létezésének jogosulatlan-ságát, alapjainak tarthatatlanságát, existenciájuk moral insanitijét.

Az a vita, amely a delegációban folyik, megmutatja Európa közönségének a helyzet igaz tükkrét, bemutatja a küzdő feleket egész vértelűükben, lovagi vagy utonállói szerepükben. A külföldi lapokban a delegációban elhangzott beszédek adják hü fotográfiáját annak, hogy Magyarországon hogyan oszlik el a pártok között az államférfiúi zsenialitás, műveltség, tudás, bölcsesség, becsület, hogy kik a verébeszű zsarnokok, a hatalmi örülteiben dühöngő szolgabírák és kikben van támasza, védője és helyes értelmezője a parlamentárizmusnak és népnek.

Most összeomlott a munkapárti eszmevilág agyaglabon álló bálványja, ma már a külföld is megtudhatta, hogy a papírmásé lovagi vért alatt alacsony és műveletlen, panamákra fogékony sziv dobog és ha a munkapárti holttest körül még nem hangzik fel a circumdederunt, ez csak az utolsó órák élethez való kétségbeesett ragaszkodásának tudható be.

Tudunk példát a történelemből, hogy a meghalt vezért lovára kötötték, nehogy a katonák elkedvetlenedjenek az ütközés közben. Ezt művelik most a munkapártion is. A népcsalást és szemfényvesztést nem folytathatják tovább. Már a külföld is kezdi érezni a hullasza-got.

Hiába becsüli le Apponyi és a többi ellenzéki szónok szereplését a helyi félhivatalos s hiába tartja többre a szerbek egvetlen manlicherét, mert golyó nélkül az ellenzék manlicheré: Apponyiek szónoklata fogja őket megölni.

A törvénytudó.

Fölmentett újságíró.

Vetró István János földéaki földmives nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás miatt följelentette Grósz Henrik lapunk belmunkatársát mert a Makói Ujság-nak 1911 november 29-iki számában azt írta róla, hogy gyilkos merényletet akart elkövetni a bíró és jegyző ellen, veszedekő természe-

tü, izgága ember, nyomorékká teszem a jegyzőt és bírót, megfürdök a bíró vérében, két töltött revolvert és töltényt találak nála, amikor lefegyverezték.

Az újságíró a vádtanács vád alá helyezte s ennek alapján ma tartották meg az ügyben a főtárgyalást Hevesy Kálmán elnöklété alatt. A főmagánvádlót Polgár Péter dr. képviselte, a vádlottat Balassa Armin dr. védte.

Vádlott a cikk szerzőségét és érette a felelősséget elvállalta. Közérdekből írta a csendőrség tényvázlata alapján. Főmagánvádló közismert veszedelmes ember, aki már többször volt büntetve. Védője úján kérte a valódiság bizonyításának valódiságát.

Elnök fölolvasta a csendőrség tényvázlatát s konstátálta, hogy az ennek alapján meghidított eljárás után a főmagánvádlót a járásbírótság fölmentette közcsend elleni kihágás vádjá alól. Ez okból a bíróság csak részben engedte meg a valódiság bizonyítását.

Chamilla Antal dr., a makói járásbírótság vezetője bizonyította, hogy a főmagánvádló nyolcszor volt büntetve, részben fogház s részben pénzbüntetésekre. A bírói ítéleteket nem akarta tudomásul venni. Mindig zaklatta az ítéletnek felülvizsgálásáért. Egy ízben a magánlakásába is betolakodott, másszor a járásbíróstól nem akart távozni, úgy hogy kénytelenek voltak a rendőrséghez telefonálni. Egyik zsebében a btkv., másikban a büntető perrendtartást hozta s mutogatta, hogy ő tudja a törvényt. Elődjétől, Vasvári Elemér dr. volt járásbírótól hallotta, hogy egy ízben leszurással fenyegette Conrád Ernő dr. volt járásbíró s amikor ezért kérdőre vonta, a kabátja alól tényleg ki-esett egy hosszú kés.

Szobonya Miklós dr. makói járásbíró bizonyította, hogy a főmagánvádló már többször volt büntetve, a bíróságot zaklatja s a jegyzői irodában az írkokokkal veszedkedni szokott, amiért ő többször volt kénytelen tisztességes magaviseletre utasítani.

Védő megállapítani kérte, hogy a csendőrségi tényvázlatban mind az benne van, amit a vádlott a cikkben megírt.

Egy jó cseléd tartó makói gazda.

Nem szolgált a cseléd mégis meg kell a bérit fizetni. — Mit nem szabad beírni a cseléd-könyvba.

Különös eset foglalkoztatta ma a makói rendőrbírótságot. Egyszerű cseléd lány volt a panaszos, aki egy makói gazdát panasolta be, aki a cseléd könyvébe olyasmit írt, ami nemcsak hogy becsületsértő, de érzékenyen megkárosította a cselédet, mert a rossz minősítés folytán nem kapott helyet. A rendőrség aztán igazságot szolgáltatott a kis cselédnek, aki nagy boldogan baktatott le a rendőrségről. A különös esetről következőket jelentí tudósítónk:

Batka István makói hagymake-reskedő április 24 én cselédet fogadott. Azt szokták mondani, hogy új seprő jól seper s az új cseléd-del meg van elégedve a gazda. Ez azonban nem vált be Batkáéknál mert 2 hét múlva elcsapták a cselédet, kinek cseléd könyvébe azt írták, hogy „összeférhellen erkölcsi-összege” miatt csapták el a szolgálatból. Hogy mit jelent ez az „összeférhellen erkölcsi-összege” talán még Batkáék maguk sem tudnák megmagyarázni, jannyi azonban bizonyos, hogy ilyesmi cseléd-könyvbe írni nem szabad.

A szegény kis cseléd vallotta leginkább kárát ennek a furcsa minősítésnek, mert senki sem akarta megfogadni. Elment szegény feje a rendőrségre s panaszí tett a neki súlyos kárt okozó minősítés miatt.

A makói rendőrség eljárását indított ez ügyben s ma egész sereg tanut hallgattak ki, kik mindannyian azt vallották, hogy a cseléd jóra-való szorgalmas leány, kivel szolgálati ideje alatt megvoltak elégedve s erkölcsi magaviselete ellen pedig kifogást igazán nem lehet emelni.

A rendőrség ezeketán méltányolta a cselédleány panaszát s eimarasztalta Batkát 148 korona eimarasdt cseléd bér megfizetésében s a cseléd rossz s valótlan minősítése miatt pedig 50 korona pénzbüntetést mért Batkára.

Igy aztán olyan cselédet is kell fizetni Batkának fél esztendeig aki

Makóváros és környéke nagyérdemü közönségéhez!

A karácsonyi és ujévi ünnepekre kitünő jó fehér és

siller borok

továbbá elsőrendü kőbányai sörök, leg-

Rumok és tearumok.

Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben

legelőnyösebb árban

IRTZ SÁMUEL özv. CÉGNÉL

szereshetők be.

csak két hétig szolgálta. Ezért jó ha az ember vigyáz mit is ír a cselédkönyvbe.

A delegáció utolsó ülése.

Az ellenzék szava a delegációban

A magyar delegáció plénuma ma délelőtt folytatta tanácskozását. Az ülés délelőtt negyed tizenegy órakor kezdődött Láng Lajos elnöklésével. Az ellenzéki delegátusok szintén megjelentek az ülésen. A jegyzőkönyv hitelesítése után a delegáció folytatta a külügyi költségvetés részletes vitáját.

Nagy Ferenc előadó zárszavában a szónokokkal polemizál. Beszéde végén Vázsonyi Vilmosnak felel, aki demokratikus szempontból bírálta a külpolitikát.

Gróf Andrássy Gyula személyes kérdésben szólalt fel. Igaz, hogy az tanácsolta Nagy Ferencnek a munkapártba való belépését. Ő akkor azoknak, akiknek kedvük volt erre, azt mondta, hogy jól teszik, ha belépnek a munkapártba. Akkor természetesen nem tudja, hogy a munkapárt milyen eszközökkel fog harcolni, hiszen nem volt betekintése a Magyar Bank irrodájába, nem tudta, milyen pénzösszegeket fognak felhasználni az elkövetett vesztegetésekre. Ahhoz nincs joga, hogy Nagy Ferencnek szemére hányja, de joga van szemrehányást tennie azért, hogy olyan hazafi, aki valamikor az alkotmánypárt tagja volt, mindvégig támogató polgár, a milyet a munkapárt csinál.

Nagy Ferenc felszólalása után a bizottság jelentését elfogadták. A részletes tárgyalás következett ezután.

Gróf Apponyi Albert sajnálattal fejezte ki, hogy a delegáció nem tartja szükségesnek a cimer- és jelvénykérdés megoldására vonatkozó régi határozatot megújítani.

Vickenburg Márk kijelenti, hogy már dolgoznak a vöröskönyvről.

Ezután a tételket elfogadták.

A rendelkezési alpnál gróf Apponyi Albert szólalt fel. Elsmerését fejezte ki a külügyminiszter iránt, aki nehéz viszonyok között iparkodott a monarchia érdekeit megvédeni, annál a nagy bizalmatlanságnál és elkeseredésnél fogva azonban, amellyel a belügyi kormány iránt viseltének, az ellenzék nem szavazhatja meg a tételt a miniszternek. Hangsúlyozza, hogy az ellenzék nem ellene a kormánynak, hanem erkölcsi alap választja el tőle, egy ítélet, amely minden együttműködést tehetatlenné tesz és minden békét kizár.

Apponyinak kijelentése után az ellenzék kivonult a delegációból.

A kivonulás alatt egy pillanatra megakadt az ülés, a munkapárt némán figyelte az ellenzék távozását és Berchtold gróf bucsuköszöntéseit.

Elfogadták ezután a külügyi költségvetés részleteit.

Rövid szünet után a delegáció rátért a közös pénzügyminisztérium költségvetésének a tárgyalására és rövid tárgyalás után a delegáció utolsó ülése véget ért.

Battonyai szülők borzalmas büne.

Elakarták pusztítani gyermeküket.

Borzalmas bűnről értesít bennünket battonyai tudósítónk. Egy ártatlan 9 hónapos gyermeket akartak eltenni szülei láb alól s ez undok cél elérésére oly kegyetlenkedést követtek el az ártatlan aprósággal, hogy igazán csoda ha még él. A kegyetlen szülők ellen egybéként az ügyészség a legszigorubb eljárást indította s valószínűleg érzékenyen fognak bünhödni szörnyű cselekedetükért.

A rettenetes bűnt melyet ezzel a 9 hónapos gyermekkel elkövettek még szörnyűbbé teszi, hogy az illető szülők értelmes hivatalnok emberek, akik tisztában lehettek azzal, hogy mily nagy bűnt követnek el gyermekükkel. A rémes eset részletei következők:

A battonyai csendőrség az ügyészség utasítására már hetek óta borzasztó bűnyűben nyomoz. Egy battonyai hivatalnok emberi és feleségét feljelentették, 9 hónapos leánygyermeküket elakarták pusztítani.

A szerencsétlen gyermekre állítólag azért haragudtak szülei, mert vézna, törékeny testű volt, aki ha felnövekedik még jobban terhére lesz szüleinek. Hogy a szegényke elpusztuljon, — a cseléd állítása szerint, — a gyermeket a cseléd őrzetére bízták, éjszakára hideg konyhába hálatták egy ketrecszerű alkotmányban, éhezették, sőt ami egészen hihetetlenül hangzik, ütötték, verték s kirozták az ártatlan apróságot sirt, akkor kendővel leborították, hogy sírása ki ne hallassék.

Végül is a szomszédok vagy más emberek fülébe mehetett a dolog, akik feljelentést tettek a gyermekkinzó szülők ellen. A csendőrség a feljelentés folytán eljárást, illetve nyomozást indított melynek során a cselédet hallgatták ki, aki megdöbbentő dolgokat vallott. A csendőrség a vallomás folytán még erélyesebben folytatta a vizsgálatot s ha a szülők bűnsége kiderül úgy a törvény a legkiméletlenebb szigorral fogja megtozani a hallatlan lelketlenséget.

Házfeladás. A Szunyog utcában levő ház, 4 kis lánc kerttel kedvező fizetési feltételek mellett eladó, vagy bérbe kiadó. Értekezni lehet Várnai és Társa üzletben, Deák Ferenc u. Zsidó iskola épület.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár december 19 Péntek Róm. kath Nemesius vt. Protestáns Omoldé Görög orosz december 6 / Miklós Nap kel 7 óra 46 perckor nyugszik 4 óra 08 perckor.

Időjelölés. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Fagy-pont körüli hőmérséklet és helyenkint csapadék várható. Sürgönyprognozsis: Fagy-pont körüli hőmérséklet, elvélve csapadék. Déli hőmérséklet 3 C.

Zöldelnek már a karácsonyfák.

Ma megjelentek az első karácsonyfa-ünnepségekre szóló meghívók. Közledek az est, mely gomolygó áradata a különféle gondolatoknak, örömek és keservek ébrednek föl ekkor. De egyet mindenki szem előtt tart, egyre mindenki törekszik, föl kell állítani a karácsonyfát, hadd lássanak azok csupa csillogást. Kódások, nyirkosak Makó estéi, sárosak az utcák, de már zöldel a piac, tele van fenyőágakkal, karácsonyfákkal. Az egyik hatalmas, pompázó terebélyű, helyt ad mindenféle szép díszítésnek, a másik csak vézna ág. De hozzáköli a szegény ember szívének melegét, odaüpasztja szeretetét, minden vonzalmát, érzelmeinek forró hevét és gyermekeinek szemében előre örömkönnny csillog. Hozzá is eljön a megváltó. Viszik haza a karácsonyfákat, kiki a maga módja szerint. Hanem az üzletek nem valami forgalmasak. Rossz év jár rajunk, szerényebben kell élni, szerényebbek lesznek hát az idén a karácsonyfák is. De azért a hit és szeretet fénye világít majd róluk, ha nem is ragyognak olyan fényáradatban és a jólét nem is tükröződik le róluk. A megváltó közeledek már a földre, minden évben újra meg újra várjuk, az idén is el fog jönni megint. Csak minket soha el ne hagyjon.

— Karácsonyi ünnepély a gazdasági iskolában. A makói Dunke ifjú leányegyesület e hó 20 án és 21-én délutáni 3 órakor a gazdasági iskolában a következő programmal karácsonyi ünnepélyt rendez: 1. Az anya karácsonyfája szavaltat. 2. Karácsonyfák üzenete, párbeszéd. 3. Jákob álma, élőkép. 4. Karácsonyi álmom, dialóg. 5. Tündérek, szavaltat. 6. A szegény gyermekek felöltöztetése. Beléptidij tagoknak 20 fillér, nem tagoknak 40 fillér. Jegyek korlátolt számban bocsátatnak ki s kaphatók a gazdasági népiskolánál. A leány egyesület üdvös működését mindenki helyeselni tudja. A főnti programra azonban van egy szerény észrevételünk. A 6-ik pontot azonban helyesebb lett volna elhagyni, mert nem kell tudni a jobb kéznek, mit tesz a bal.

— Endre Béla képkiallítása. Endre Béla hmvásárhelyi festőművész ma délelőtt Markovics Manó dr. főispán meghívása folytán legujabb képeiből képkiallítást rendezett, hova a főispán meghívta Makóváros intelligens közönségét, A közönség köréből többen vásároltak Endre Béla képeiből.

— A kunágotai halálkut. Mohács János kunágotai téglaverő Miklós Mihály gazdával egy kutasását vállalta magára. Elmulasztotta azonban a szükséges biztonsági rendszabályokat és a kut bedől. A földomlások maguk alá temették a kuttál dolgozó Dudás András huszonhat éves napszámot, aki sérüléseibe belehalt. Mohács ma gondatlanságból okozott emberölés miatt került a szegedi törvényszék elé. Azzal védekezett, hogy ő előzőleg figyelmeztette a munkásokat, de azok nem törődtek a figyelmeztetéssel és gondatlanul tértek el a munkánál. A bíróság Mohácsot száz korona pénzbüntetésre ítélte.

— Halálozás. Ma déiben hosszas szenvedés után elhunyt Makón Löwenbach Adolfiné, kinek halála előkelő rokonságot borított gyászba. Temetése holnap délután lesz.

— Felhívás. Felhívom az ardcisi földtulajdonosokat, hogy vasárnap délelőtt 11 órára a Városháza nagyertermében értekezletre össze jönni sziveskedjenek. *Érdeky József,* jegyző.

— A közkönyvtár olvasók figyelmébe. A városi közkönyvtár olvasói között többen vannak olyanok, kik az olvasás végett kivitt könyveket az olvasási határidő alatt nem szolgáltatják be. Ez oknál fogva a városi közkönyvtár könyvtárosa kéri mindazokat, kiknél két hétnél régebb idő óta vannak kint könyvek, hogy azokat beszoigáltatni sziveskedjenek.

— A honvédek és a halastó. Ismeretes, hogy a város a Gyilkostavat halastó céljaira haszonbérbe adta ki. A bérlők ott még a tavasz folyamán megkezdtek a haltenyésztést. A honvédi élelmes cigányok azonban most naponta körülállják pécáikkal a tavat és belőle az apró halakat kipécézik. Azonban nemcsak a cigányok pécázik a halat, hanem a honvédek a tóba engedik kacskáikat, libáikat, sőt még sertéseiket is, melyek aztán tönkre teszik a halastó fejlődő hal állományát. E miatt a bérlők ma panaszt emeltek a hatóságnál és védelmet kérnek a halpusztítás ellen.

— A bűvös szemű bajadér. Szombaton és vasárnap ismét nagyszerű előadásai lesznek a makói Uránia színháznak. Bemutatóra kerül „A bűvös szemű bajadér” című három felvonásos művész regény, melynek romantikus jelenetei remekül elevenednek meg a mozi filmjén. E szép drámai előadást nyomban több kacagtató kép kéret, melyek mindegyike megérdemli, hogy minél nagyobb közönség nézze meg.

Üzletáthelyezés.

Értesitem a t. közönséget, hogy üzletemet a Lélek cukrázda helyére, ártézi kuttal szemben helyeztem át. Hol azt megnagyobbítva a legdivatosabb árukkal rendeztem be. A női és leánykabát újdonságokon kívül felhívom a közönség figyelmét a kosztümök, reformruhák, bluzok és alj különlegességekre, melyek a legszebb kivitelben vannak raktáron. Gyászruhákban mindig nagy választék.

Női és leány fehérneműek olcsó árban. Szörme gallérok és muffok a legjobb minőségben.

Báli ruhák legujabb divat szerint.

— Szigoruan szabott árak. —

További pártfogást kér

K i r á l y L a j o s.

— Legények egymás között. Rakovczai András földéaki legényre egy nem régen tartott mulatság alkalmával megharagudtak Szabó Sándor, Szabó József és Nagy Pál István nevű cimborái és elhatározták, hogy ha valahol találják, megverik. Rakovczai tegnap találkozott ja haragos legényekkel kít aztán véresre is vertek. A verekedő legények ellen megindult az eljárás.

— Verekedő sertéskereskedők. Faragó István ambrózfalvai sertés kereskedő a legutolsó tótkomlósi piaccon néhány bizalmi való sertést vásárolt. Mikor a sertésekkel Ambrózfalvára ért, Priztovák Mihály sertéskereskedő társa nagyon lebecsülte a sertéseket, mire Faragó ostorával tréfából ráüfött Priztovákra. Ez azonban annyira kihozta Priztovákat a sodrából, hogy barátját jól elverte. A verekedő kereskedőt köanyü testisértésért jelentették fel a makói kir. járásbírósnál.

— A dombegyházi javasasszony. Veszedeimes asszonyt tartóztatott ma le a dombegyházi csendőrség. Velő Katsina a neve, foglalkozása pedig kuruzslós. A kuruzsló asszony kunsgótáról rándult át dombegyházára ahol tudára adta egy beteg embernek, hogy ha senki, hát ő kigyógyítja bajából 50 koronáért, Faragó Jánosnak hívják a hiszékeny gazdát aki felült a javasasszonynak s fizetett 50 koronát valami babonás tanácsért, ami aztán azt eredményezte, hogy a gazda még betegobb lett mint volt. Most már az elkeseredett gazda maga jeentette fel a kuruzsló asszonyt aki ellen megindult az eljárás.

— Közös ház sok — bajjal jár. Közösen vettek házat Földéakon Rác István és Molnár György. A vételárba Molnár 1000 koronát fizetett, amiért aztán egy szobás konyhás lakás dukált neki a közös házban. Nyáron Molnár kiment a tanyára lakni, míg ő odajárt, Rác feltörte az ajtaját, kihordta a butorait s kiadta másnak a lakást. Mindezt Molnár csak most tudta meg mikor ő akart hazaköltözni. Magánlak sértésért jelentette fel a gazdát ki ellen megindult az eljárás.

— Meghívó. A makó és vidéke hagyma és zöldségtermelők egyesülete nagys. dr. Galambos Ignác polgármester ur és dr. Holler György ur védnöksége alatt. Mándoki János elnökele mellett 1913. december 26-án azazkarácsony másodnapján a „Korzó szálloda“ éttermében saját egyesülete javára egy jó zenekar közreműködésével táncmulatságot rendez, melyre ezuton is tisztelettel meghívja a Rendezőség. Belépő-díj személyenként 80 fillér. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogad és kirilapilag nyugtáz a rendezőség.

— A vadházasság vége. Molnár Mihály makói ember régóta vadházasságban élt egy asszonnyal. Az asszony azonban meguntta ezt

az állapotot s otthagyta Molnárt, aki ezen annyira elkeseredett, hogy főkrészegre itta magát s ilyen állapotban kitanorgott a földérrre, ahol nagy botrányt csapott. Rendőrök kísérték be a kapitányságra, ahol eljárást indítottak ellene.

— Vakmerő támadás a Kossuth utcában. Kelemetlen kalandja volt tegnap Veisz Izsák Kossuth utcai vendéglősnek. Három részeg ember, névszerint Mészáros Péter, Kockás János és Baranyi Péter beakartak menni a korcsmájába. A korcsmáros látva, hogy az emberekben már eddig is több van a kelleténél, nem akarta őket beengedni a korcsnába. A részeg emberek erre betörték az ajtót s összeverték a korcsmáros fiát s talán mindent összetörnek zuznak, de szerencsére olyan részegek voltak, hogy elestek a padlón s felkelni nem bírtak. A gyorsan előhívott rendőrök segítették fel őket a földről s bekísérték a rendőrségre, ahol majd megszámolatják őket.

— Karácsony másnapján azaz 26-án Érdeki József okleveles táncitanító tánctermében nagy bálát rendez.

— Vendég, aki lop. Kacsér János medgyesi ynázi lakos a napokban átrándult Sován István nevű rokonához Magyarbányhegyesre látogatóba. Két napig élvezte már Kacsér rokonának vendégszeretetét, mikor azoknak ha aszthatatlan dolguk akadt, azért eltávoztak hazulról és házőrzőül vendégüket hagyták odahaza. A vendég arra használta fel rokonai távollétét, hogy feltörte azoknak padlását és onnan kutoricát lopott el, a melyet potom áron Löwi Herman kereskedőnek adott el. A vendég tolvajlása azonban mindjárt kiderült, mikor Sovánék haza érkeztek. Ellene betöréses lopás miatt indult meg az eljárás.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Molnár János Kovács Julíanával, Székai Imre Fekereozállaival. Házasságot kötöttek: Jób Ferenc Jenő Istvánnal. Elhaltak: Nagy József 68 éves, Kohn Nannetta Löwenbach Adolfé 67 éves korában.

— Legfinomabb, elszáthatatlan francia „Mim“ férfi gumni óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Portó 30 fillér. „Hez“, Budapest, VIII. Köfaragó-utca 7. Díszkréi szétküldés.

Marhabört, lóbört, borjubört, juhbört, nyulbört és mindenfajta nyers bőrtök veszek a legmagasabb napi árban.

Löwenstein Ármin

Deák Ferenc utca 48. szám. (Fácskai-féle bormérés mellett.)

Nyilttér*)

Minden külön értesítés helyett. Alulírottak mély fájdalommal je'entjük, hogy a szerető feleség, drága jó édes anyja, nagyanyja és dédanyja

Löwenbach Adolfné szül.

Kohn Anna

hosszu és kinos szenvedés után életének 65-ik évében jobblétre szenderült.

Drága halottunkat f. hó 19-én d. n. fél 2 órakor kísérrük az Eötvös utcai gyász- házból örök nyugalomra.

Makó, 1913. dec. hó 18-án.

Löwenbach Adolf férje. Lakatos Imre, Löwenbach Ida gyermekei. Bokor Mihályné sz. Fülöp Pannika unokája. Bokor Rózsika déd-unokája. Dr. Fülöp Géza, Bokor Mihály vajjai. — Nyugodjék békével.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(240)

44. fejezet.

Az ostrom.

Korbay hörgött . . . lihegett és félkezével az éjjeli szekrényen levő gyertyatartó után nyúlt. Ezt akarta magához keríteni, hogy leülse vele a kétségbeesésében óriási erőt kifejő asszonyt.

A lérmára, a dulakodásra a pincérek és a szállodai szolgák bitaszították a szobaajtót.

Megragadták Boriskát és durva aljas hangon mondták neki, hogy ugyan ne lérmázzon, ne telessen magát, hiszen a melyik nő idegen férfival bamegy egy ilyen hotelbe, az tudhatja, hogy nem lírai költemények olvasása vár rá.

— Értésüleles asszony vagyok! kiáltta Boriska. Eresszetek szabadon . . . Ez az ember itt . . .

Korbay e közben hirtelen fel-szedte a földről a parókát és álszakállát s azokat magára rakta.

— Asszonyom, mondá, vadul sikrázó szemekkel, egyetlen szót se arról, a mit itt látott és megludott, különben leányát saját kezével fojtom meg! Értette? Egy szót sem, ha leányát viszontlátni akarja valaha!

A szállodai személyzet persze ebből egy szót sem értett, de megértette Boriska.

— A milyen nyomorult, képes szavát beváltani, gondolta Boriska és a szállodai személyzet előtt nem merte Korbayt megnevezni.

— Eleresszük? kérdezte a főpincér.

— Nem! Előbb én megyek. Ezt ez asszonyt távozásom után egy

óra múlva szabad kiereszteni, az átadott pénzből ezt a szolgálatot is megfizetem.

Korbay feltette kalapját és egészen közel ment Boriskához.

Kezével megfenyegette.

(Folyt. köv.)

Sürgös figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipe-eszappan, kozmetikai, arc- és szőpölési, háztartási, hajpölési és általában mindenféle a kozmetikában vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat olcsónan a legolcsóbbnál akarja beszerezni, egy kérje a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET“ melyet ingyen és bérmentve küld:

„HEZ“ illatszer- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7 sz.

Igen tisztelt vevőimnek cégem iránti tanusított jóakaratu érdeklődése arra készítette, hogy a

játék- és diszmu- arukat újólag bevezetem, amelyből nagy

karácsonyi vásárt

rendeztem, melynek megtekintésére meghívom a mélyen tisztelt vevőközönséget, hogy meggyőződtessem áram olcsóságáról és áruim szoliditásáról, szép és praktikus voltáról. Ugyisint minden más cikkeim

uri- és női divatáruk, rendkívül olcsó szabott áron lesznek árusítva. — Tisztelettel:

Hegyi József

uri- és női divatáruháza, Makón.

GRANIA MOZGOKÉP SZÍNHÁZ.

Szombaton, december 20-án este 8 órakor és vasárnap, 21-én délután 4 és este 8 órakor

Büvösszemű Bajadér

Művész-regény 3 felvonásban.

Móric erkélyén.

Kaoagtató.

A vidra.

Természeti felvétel.

Rajos csoport.

Cirkuszi attrakció.

A hüs fekhely

Komikus.

Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Olcsó tűzifa.

Értesítjük a igen tisztelt vevőközönséget, hogy nagyobb mennyiségű 2 éves száraz, nyár- és füz tűzifákat vettünk, melyeket telepünkön árusítunk. Azonkívül a legjobb minőségű kemény tűzifák, um.:

• bükk-, cser-, gyertyán-, szil-, hasáb és dorong •

a legolcsóbb napi árban kapható. Igáink a t. vevőközönségnek állandóan rendelkezésére állanak. Raktáron tartjuk a legjobb minőségű hazai és porosz zeneket és kokszoikat. Tisztelettel:

Telefon 118.

LEIPNIK és GRÜN

fakereskedők, Szegedi-utca.

MENYASSZONYI BÜTÖRÖK
 olcsó és jó kivitelben kaphatók
ALEXI JÓZSEF
 asztalos üzletében (régii sörház) Iritz Izsó-féle fatelep-
 o o pel szemben. o o
 Ugyanott egy fiu tanulónak főlévétetik.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
Táncitanítási felhívás.
 Az Érdeky tánciskolában a téli táncanfolyam 1914. évi január hó 1-én megkezdődik.
 Ezuton értesítelnek az igen tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjúság, hogy ezen a táncanfolyamon az eddigi táncokon kívül a legújabb táncok is, mint Boston, Two-Steep (tustep) taníttatni fognak. Beiratkozni már lehet.

Boreladás.
 Saját termésű kitűnő minőségű tárnoki boraimat literenként 64 fillérért nyílt edényben árusítom **Kocsis Sándor** Hajnal-utca 2. sz.

Eladó buzaszalma.
 Zeiller-féle birtokon 5 méter széles kazlakban 2 éves 4 kor., 1 éves 5 kor., idei 6 koronáért ölenként sürgősen eladó. Értekezni lehet **TAMAS MIHÁLYAL** az Aradi-utcai malomnál.

A legjobb hírnevű Helical Premier és Alfa Kerékpárok, Hegyi gummik, lámpák, csengők és mindennemű kerékpáralkatrészek, Central Bobbin karikahajós és esolnakos varrógépek és mindennemű varrógép részek, Legújabb mosó, fecsaró és mángorló gépek, Gramophonok és a legújabb columbia lemezek, mindenféle rugók és hangverseny tük legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők **GLÜCK SAMU** cégnél Makón.

Egy 12 lóerős benzinmotor lokomobil, mely fűrés, takarmány kamara és 6-os cséplő hajtására legalkalmasabb, Egy 6-os jó cséplő, Egy eredeti herecséplőgép olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladó **GLÜCK SAMU** cégnél makón.

Gummi óvszerek
 a legbiztosabb vegytisztta francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2-40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condome) Roule nek is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény célzete üősz-szeállításban 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő argol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill. és 2 K. Dianaöv (havi aj ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljesen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.
PESSARIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.
CSILLAG DROGÉRIA
 MAKÓ, FÖTÉR.
 TELEFONSZÁM 133.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy **gazdasági gépraktáramat** a legújabb gazdasági gépekkel kibővittem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bacher-féle tüköracél kormányal ellátott (mindenféle nagyságban) ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármilyen nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és lárcos boronákat, saját találmányu és szabadalmazott vesszőtánczatu vaspálcás boronákat, mely kitűnően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecsavágó, répavágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáron megérkeztek a világhírű Melichár-féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya és magvető gépek, melyek miután sorba velnek és sorba trágyáznak utolérhetetlen tökéletességüknel fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy uigonság a már kipróbált Johnston féle kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét és kezelését bármikor raktáron bemutatom. Végül mindennemű gépek azonnali javítását a legszolidabb árban és jóállás mellett elvállalok. Autogén hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt meg **Számos javított és használt vetőgép olcsón kapható.** A t. gazdaközönség további becses pártfogását kérve, tisztelettel:
Telefonszám 126. LIPTAK BÉLA
 mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye, MAKÓ Szent János-ter 20. ujszám. Saját ház.

Ez az igazi! WÄGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
 Budapest, József-körút 15.
 Különleges hangszerei a következők:
 Varázsfuvola ajándékkal 4 korona.
 Csodasztrómbita, vastag rézből 6 kor.
 Tündérharang, 15 cse gó, 8 korona.
 „János vitéz” fuvola 1 és 2 korona.
 Varázshegedű, felszereléssel 6 korona.
 Jogásztárogató, billentyűkkel 116 korona.
 Éneklőgép, amerikai tölcsernékül!
 Saját javító szakmühelyek!
 A milánói, párisi és londoni kiállításokon a cég az első díjakkal lett kitüntetve.
 Fényképes árjegyzék ingyen!

Óvás! Ogyeljünk a „WÄGNER” névre és a 15 ös házszámra.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM
 k észíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL a hozzájuk mellékelt készítési utasítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül **POPPER GYULA** DROGÉRIÁJÁBAN **MAKÓ, FÖTÉR.**

Izcep essenciák-
 100 készítő rum
 és likörök jó-
 ságuk, jóízűkés
 finom aromájuk
 folytán a legma-
 gasabb körök-
 ben is hívekre
 találtak.

Kapható következő fajokban:
 Abeinthi EP Kávéj
 Allasch kömény Barackhina
 Angol keeser Meggy
 Anisette Ment
 Ananász Narancs
 Cacao karna Chartrause zöid Özi barack
 Császárkörte Rozztopéins
 Curacao Rézsa
 Kajszin Vanília

Nvomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, der-
cét, magdarát, tengeri darát és kását, valamint

fűszereket a legolcsóbb napi áron.

Detailálásítás malmi üzletben, színházzal
szemben, Ott Károllyal szemben és a Takaré-
épületben levő üzletekben.

Vámörlés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

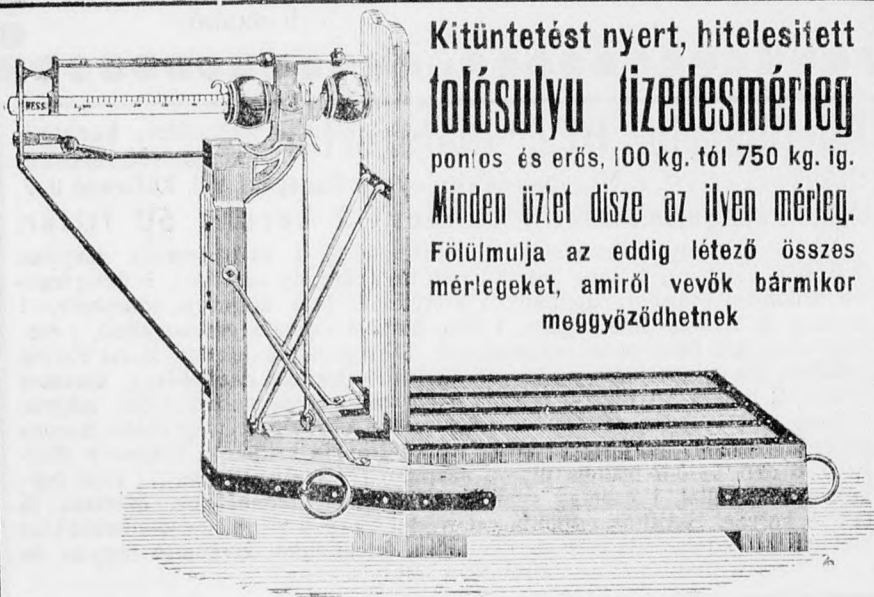
ÉRTESÍTÉS.

Saját termései fehér és
siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és
erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz
szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**
Szegedi-utca.

Kitüntetést nyert, hitelesített
tolószálya lizedesmérleg
pontos és erős, 100 kg.tól 750 kg. ig.
Minden üzlet díszé az ilyen mérleg.
Főlülmulja az eddig létező összes
mérlegeket, amiről vevők bármikor
meggyőződhetnek

HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, II. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomá-
sára hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbá-
nyai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a
kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT,
amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok
által ajánlva van gyógyezélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CZÉG

Kőbányai Polgári Sörfőzde Részvény-Társaság főraktárosa.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona	98 fillér.
Női háló kabátok	1	„ 98 „
Női háló ingek	1	„ 98 „
Női nadrágok schiffonból	1	„ 98 „
Női nadrágok pargetből	1	„ 98 „
Diszes párnák	1	„ 98 „
Schiffon alsók	1	„ 98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök,
leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok,
eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!
Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

**Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal
együtt kedvező árban és kedvező fizetési
feltételek mellett eladó. Értekezni lehet
Iritz Miksánál.**

Kiadó hagymaföld

olcsó árban és kedvező fizetési feltételek. Szabadgyökérnek
olcsóbb árban. **Joó Sándorral** Szunyog-utca
Értekezni lehet 42. ujszám a.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pouder, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de
sokszor utánzótt JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell
elfogadni helytelen és utánzótt kölnivizet, kölniviz-pouder és kölniviz-szappant, ha az itt
jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég
magyarország képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. SZ. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol
szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

Jó és olcsó bor kisebb és nagyobb mértékben
KEDVEZŐ ÁRBAN IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható. !!

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Főttek eladását és vételét gyorsan és pontosan közvetítem.

Értesitem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet, vezérképviselést megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelt igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még tulmagas kamatláb mellett is elsőrendű banításos vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacra jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó

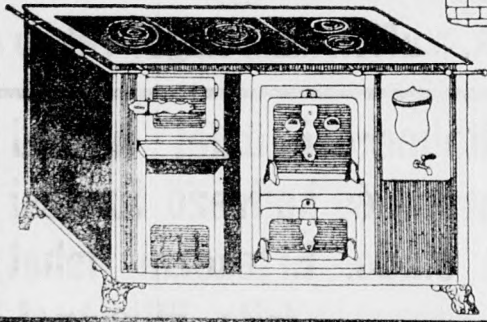
bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Ingatlanok bérlete és eladása.

Gudlin Mátyás

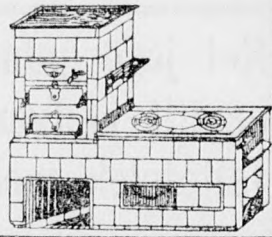
épület és műlakatos

Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű

takaréktűzhelyeit készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréktűzhelyeket, ugyszintén kéménytoldót, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készít.

Értesítés. A jó gyümölcsstermés folytán teljesen tiszta és szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K. 2·20 K, 2·40 K. árban bocsátom forgalomba. Iritz Sámuel özv. cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér (Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali, fall-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

POÓR ENDRE
 gyógyszerésznél kapható Makón
VILMA-CREM
 gyorsan és biztosan ható ár talmatlan szer, szeplő, májfeltarc- és kézvrösség és mindentéle bőrtíziátalanság ellen.
 Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.
 Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor. Ezen piperezerek több kiállításán ér-mekkel lettek kiállítva.

Boreladás. A város tulaj-donát képező volt Kasznáriak udvarában saját termésű, jó minőségű boromat literenként **68 fillérért** zárt üvegekben, vagy nagyobb mennyiségben hektoliterenként jutányos **Török Pál.** áron eladom.

Bükkfa, szelezés, vágottfa, koks,

jutányos árban kapható méterenként vagy waggon számra házhoz szállítva. Megrendelhető

Dózsa B. Samu

Páva utca 3. sz. alatti lakásán. Sütéshez csak szelezést vegyen.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában,

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönseget, hogy **szabó üzletünket**

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk.

Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
 férfi szabó.

Parfumerie „HEZ” illatszertár háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Kőfaragó u. 7. Ujabb előnyajánlatunk: 1 csoport 2 korona 50 fillér.

1 drb. üvegtégely francia arc- és kézfinomító, 1 drb. francia szappan (bármely illatban), 1 üveg francia parfüm (bármely illatban), 1 üveg francia brillantin (bármely illatban), 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír, 1 csomag dr. Heider-féle fogpor, 1 drb. francia fogkefe (csontnyéllel), 1 csomag amerikai Shampooon szájosópor, 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz, 10 drb. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap), összesen 19 drb. 2 korona 50 fillér, 1 csoport 5 korona 1 üveg valódi Odol szájvíz, 1 üveg amerikai Hair Petrol, 2 üveg valódi kölnivíz, 1 üveg valódi francia pa fum (bármely illatban), 2 üveg valódi francia brillantin (bármely illatban), 6 drb. valódi francia pipere szappan (bármely illatban), 1 drb. fogkefe csontnyéllel, 1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor, összesen 16 drb. 5 korona. Szállítás naponta utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett. 24 oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Van szerencsém a nagyérdemű közönseget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megtelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönseget szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.